

UNITAT 2

TÍTOL

Contracte d'obres. Regulació normativa. Contingut de l'expedient a remetre a la Intervenció General. Objecions més freqüents.

CONTINGUTS

- 1. Contracte d'obres. Concepte. Classificació. Regulació normativa.**
- 2. Contingut de l'expedient a remetre a la Intervenció General.**
- 3. Objecions més freqüents.**

OBJECTIUS

- 2. Completar l'expedient d'obres amb adequació a la normativa**

Autor/a: Yolanda M. Anguera de Francisco

Data d'elaboració: setembre 2020

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

2.1. Contracte d'obres. Regulació normativa

Són contractes d'obres els que tenen per objecte un dels següents (article 13 LCSP):

a) L'execució d'una obra, aïllada o conjuntament amb la redacció del projecte, o la realització d'algun dels treballs que enumera l'annex I de la LCSP.

b) La realització, per qualsevol mitjà, d'una obra que compleixi els requisits que fixa l'entitat del sector públic contractant que exerceixi una influència decisiva en el tipus o el projecte de l'obra.

Per «obra» s'entén el resultat d'un conjunt de treballs de construcció o d'enginyeria civil, destinat a complir per si mateix una funció econòmica o tècnica, que tingui per objecte un bé immoble.

També es considera «obra» la realització de treballs que modifiquin la forma o substància del terreny o del seu vol, o de millora del mitjà físic o natural.

Els contractes d'obres es refereixen a una obra completa, entenent per aquesta la susceptible de ser destinada a l'ús general o al servei corresponent, sense perjudici de les ampliacions de què pugui ser objecte posteriorment, i comprenen tots i cadascun dels elements que siguin necessaris per utilitzar l'obra.

No obstant això, es poden contractar obres definides mitjançant projectes independents relatius a cadascuna de les parts d'una obra completa, sempre que aquestes siguin susceptibles d'utilització independent, en el sentit de l'ús general o del servei, o es puguin definir substancialment i es requereixi l'autorització administrativa prèvia de l'òrgan de contractació que fonamenti la conveniència de la contractació referida.

Classificació de les obres (article 232 LCSP):

Als efectes de l'elaboració dels projectes, les obres es classifiquen, segons l'objecte i la naturalesa, en els grups següents:

- ✓ Obres de primer establiment, reforma, restauració, rehabilitació o gran reparació.
- ✓ Obres de reparació simple.
- ✓ Obres de conservació i manteniment.
- ✓ Obres de demolició.

- ✓ Són obres de primer establiment.- les que donen lloc a la creació d'un bé immoble. El concepte general de reforma abraça el conjunt d'obres d'ampliació, millora, modernització, adaptació, adequació o reforç d'un bé immoble ja existent. Són obres de restauració les que tenen per objecte reparar una construcció conservant-ne l'estètica, respectant-ne el valor històric i mantenint-ne la funcionalitat. Són obres de rehabilitació les que tenen per objecte reparar una construcció conservant-ne l'estètica, respectant-ne el valor històric i dotant-la

d'una nova funcionalitat que sigui compatible amb els elements i valors originals de l'immoble.

- ✓ Es consideren obres de reparació les necessàries per esmenar un menyscabament produït en un bé immoble per causes fortuïtes o accidentals. Quan afectin fonamentalment l'estructura resistent tenen la qualificació de gran reparació i, en cas contrari, de reparació simple.
- ✓ Si el menyscabament es produeix en el temps per l'ús natural del bé, les obres necessàries per esmenar-lo tenen el caràcter de conservació. Les obres de manteniment tenen el mateix caràcter que les de conservació.
- ✓ Són obres de demolició les que tenen per objecte l'enderroc o la destrucció d'un bé immoble.

Regulació normativa del contracte d'obres

La regulació normativa del contracte d'obres la trobem en la Llei de contractes del Sector Públic, Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (endavant LCSP), els reglaments de contractació Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques així com el RD 817/2009, de 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 30/2007, de 30 d'octubre de contractes del sector públic. Els articles més importants de la LCSP, referits al contracte d'obres són els següents:

Definició del contracte d'obres.- article 13 LCSP.

Regulació harmonitzada.- article 19 i 20 LCSP.

Règim jurídic aplicable als contractes.- article 24 i 25 LCSP.

Justificació de la necessitat.- article 28 LCSP.

Objecte del contracte.- article 99 LCSP.

Termini d'execució dels contractes.- article 29 LCSP.

Competència per contractar.- article 61 LCSP.

Responsable del contracte.- article 62 LCSP.

Condicions d'aptitud del contractista.- article 65 LCSP.

Exigència de solvència.- article 74 i 86 LCSP.

Solvència econòmica i financera.- article 87 LCSP.

Solvència tècnica del contracte d'obres.- article 88 LCSP.

Tipus de procediment d'adjudicació.- TITOL I, capítol I, Secció 2, subsecció 2

Concreció dels requisits.- article 92 LCSP.

Pressupost base de licitació.- article 100 LCSP.

Valor estimat.- article 101 LCSP.

Preu.- article 102 LCSP.

Plecs.- article 121-129 LCSP.

Règim jurídic de l'expedient de contractació.- articles 115- 130 LCSP.

Requisits i classes de criteris d'adjudicació del contracte.- article 145 i 146 LCSP

Articles específics contracte d'obres.- 231 LCSP-246 LCSP.

Contingut de l'expedient del contracte d'obres

L'expedient de contractació el podem definir com una sèrie ordenada d'actuacions administratives tendents a la celebració d'un contracte públic amb el que es pretén

defensar interessos públics. En aquests expedients es poden diferenciar dues fases, una primera part de preparació i un altra d'adjudicació.

La subscripció de contractes per part de les administracions públiques requereix la tramitació prèvia de l'expedient corresponent, que ha d'iniciar l'òrgan de contractació motivant la necessitat del contracte en els termes que preveu l'article 28 de la Llei i que s'ha de publicar en el perfil de contractant.

L'expedient s'ha de referir a la totalitat de l'objecte del contracte, sense perjudici del que preveu l'apartat 7 de l'article 99 per als contractes adjudicats per lots.

A l'expedient s'han d'incorporar el plec de clàusules administratives particulars i el de prescripcions tècniques que hagin de regir el contracte.

Així mateix, s'ha d'incorporar el certificat d'existència de crèdit o, en el cas d'entitats del sector públic estatal amb pressupost estimatiu, el document equivalent que acrediti l'existència de finançament, i la fiscalització prèvia de la intervenció, si s'escau, en els termes que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

En l'expedient s'ha de justificar adequadament:

- a) L'elecció del procediment de licitació.
- b) La classificació que s'exigeixi als participants.
- c) Els criteris de solvència tècnica o professional, i econòmica i financera, i els criteris que s'han de tenir en consideració per adjudicar el contracte, així com les condicions especials de la seva execució.
- d) El valor estimat del contracte amb una indicació de tots els conceptes que l'integren, inclosos sempre els costos laborals si n'hi ha.
- e) La necessitat de l'Administració que es vol satisfer mitjançant la contractació de les prestacions corresponents; i la seva relació amb l'objecte del contracte, que ha de ser directa, clara i proporcional.
- f) En els contractes de serveis, l'informe d'insuficiència de mitjans.
- g) La decisió de no dividir en lots l'objecte del contracte, si s'escau.

En el cas del contracte d'obres l'òrgan de contractació, una vegada efectuat el replanteig previ, ha de tramitar l'expedient de contractació, i s'hi han d'incorporar abans de l'aprovació, com a mínim, els documents següents (article 138 RLCSP 1098/2001):

1. Resolució aprovatòria del projecte i informe de l'oficina o la unitat de supervisió.
2. Acta de replanteig.

2.2 Contingut de l'expedient d'obres a remetre a la Intervenció.

El contingut de l'expedient del contracte d'obres a remetre a la Intervenció per tal que dugui a terme la seva funció interventora, no coincideix 100% amb el contingut del mateix tramitat per la unitat de contractació. Per què?: Perquè, com ja varen estudiar a la unitat 1, la llei de Finances de la CAIB, atribueix al Consell de Govern, la possibilitat d'establir una fiscalització prèvia limitada a

comprovar els aspectes establerts a l'article 117 de la mateixa. Així doncs, els centres gestors de la despesa només hauran de remetre a la Intervenció els documents establerts a l'Acord del Consell de Govern de 7 de setembre de 2020, que deixa sense efectes els Acords de Consell de Govern de 12 de juliol de 2013 pel qual s'aplica la previsió de l'article 83.2 del Text Refós de la Llei de finances respecte a l'exercici de la funció interventora en règim de fiscalització prèvia limitada (actual article 117.2 de la Llei de Finances de la CAIB), el qual va ser modificat per Acord del Consell de Govern de 1 de setembre de 2017. La fiscalització que du a terme la Intervenció en aquest moment es prèvia a l'adopció de l'acord d'autorització de la despesa, i limitada a la revisió d'uns determinats documents, els establerts a l'Acord de Consell de Govern.

Amb caràcter general per a tots els expedients de despesa, s'han de comprovar els aspectes següents:

1. Documents comptables que acrediten l'existència de crèdit. En operacions no pressupostàries, que el compte a què es pretén imputar l'expedient o el document és el que correspon.
2. En el cas d'expedients de despesa de caràcter pluriennal, documentació acreditativa del compliment de les previsions normatives per aquest tipus de despeses contingudes a la Llei de finances i la seva normativa de desenvolupament. En cas d'haver estat exceptuat per l'òrgan competent de l'aplicació dels límits que la llei estableix per als compromisos pluriennals, s'ha d'acompanyar del corresponent certificat de l'acord adoptat.
3. En el cas d'expedients de despesa als quals és aplicable l'article 69 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que regula les denominades despeses estructurals i recurrents, s'han d'acompanyar de la documentació acreditativa del compliment dels requisits prevists en aquest precepte, en concret, l'autorització del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, si escau, o en cas contrari, l'informe valorat del centre gestor.
4. Si la despesa o l'expedient han de ser sotmesos a l'autorització del Consell de Govern, el certificat del secretari o secretària d'aquest òrgan col·legiat referent a l'acord adoptat. En els expedients de concessió de subvencions que requereixin l'autorització prèvia del Consell de Govern prevista a l'article 8.1.a) del Text Refós de la Llei de Subvencions, el certificat s'ha de substituir per la proposta d'acord i la fiscalització favorable estarà condicionada a l'acreditació de l'adopció de l'acord, mitjançant el certificat del secretari del Consell de Govern.
5. En cas de tramitació anticipada de despesa, es verificarà el compliment de l'article 65.6 de la Llei de finances.
6. Proposta de resolució motivada, signada per qui correspongui i dirigida a l'òrgan competent per resoldre. S'ha de comprovar que la proposta conté els antecedents i les consideracions en virtut dels quals se'n proposa l'aprovació, partint de la normativa que regula cada tipologia d'expedient, com també el desglossament de

les partides i les anualitats a què s'imputa la despesa. Si s'escau, s'ha de comprovar que conté la identificació del perceptor, el règim de pagament i les garanties.

Només és pertinent l'acumulació de les fases d'autorització i disposició de la despesa i del reconeixement de l'obligació i proposta de pagament en una de sola fase, en els casos en què no hi hagi hagut cap actuació del perceptor o de l'Administració entre la fase de compromís i la de proposta de pagament i, a més, no es tracti d'un expedient pluriennal.

En els casos de concessió de subvencions, s'ha de comprovar que a la proposta de resolució hi consta l'especificat al punt 2.6.2 d'aquest annex.

En els contractes patrimonials, la proposta de resolució que s'indica en l'apartat 1.6 s'ha de substituir per les propostes que es detallen en l'apartat 2.1.1 i 2.1.2 del present annex.

7. Els expedients de despesa que hagin de ser sotmesos a la consulta preceptiva del Consell Consultiu de les Illes Balears i a fiscalització prèvia, aquesta s'ha de produir abans que l'òrgan consultiu emeti el seu dictamen. Posteriorment, s'ha de comprovar que el dictamen ha estat emès, expressament o tàcitament.

8. En els expedients derivats de l'execució dels projectes finançats amb el fons per afavorir el turisme sostenible, es comprovarà que consta la certificació del secretari o secretària de la Comissió d'impuls del turisme sostenible que acrediti que el projecte ha estat seleccionat, amb indicació de l'import i les anualitats en què es distribueix l'ajuda. Quan no es financï al cent per cent, en el certificat es detallaran les partides dels pressupost del projecte que són objecte de finançament i el percentatge que suposa de l'ajuda. Igualment s'ha de comprovar que consta a l'expedient un informe del servei tècnic gestor de l'expedient referit a la inclusió de l'objecte de la despesa a un projecte concret, que s'ha d'identificar.

Així doncs, i referit exclusivament als aspectes generals, no caldrà aportar en fiscalització prèvia limitada, com si es feia fins ara:

- l'informe del servei que promou la despesa, si la despesa s'imputa al subconcepte 640, en els termes que preveu l'article 47.2 del Decret 75/2004, de 27 d'agost, de desplegament de determinats aspectes de la Llei de finances i de les lleis de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, o la norma que el substitueixi.
- Tampoc caldrà remetre la resolució de declaració d'urgència en la tramitació urgent dels expedients

Específicament per als expedients de contractes, s'haurà de trametre:

a. Plec de prescripcions tècniques o, en el seu cas, document descriptiu. Es verificarà exclusivament que no existeixen incongruències amb aquells aspectes del quadre de característiques del contracte que han de ser objecte de fiscalització, d'acord amb l'apartat següent. Si es tracta d'una obra, aquesta comprovació del plec tècnic s'ha de substituir per la verificació de l'informe de supervisió del

projecte (en els casos en què sigui exigible segons la legislació vigent), l'aprovació del projecte i el replantejament previ.

b. Quadre de característiques del contracte, quadre de criteris d'adjudicació i annexos, que conté el plec de clàusules administratives particulars. D'aquests documents seran objecte de fiscalització:

1. Tipus de contracte, el procediment d'adjudicació i si està subjecte a regulació harmonitzada.
2. Òrgan de contractació, unitat encarregada del seguiment i execució i responsable del contracte.
3. Definició de l'objecte del contracte, de manera que permeti la comprovació de l'exacte compliment de les obligacions per part del contractista.
4. Pressupost base de licitació i valor estimat del contracte, amb el desglossament previst en l'article 100.2 de la LCSP. Pressupost per cada lot, si escau, i consignació pressupostaria i anualitats de cada lot. En el cas dels contractes mixtos, el pressupost desglossat per a cada prestació.
5. Durada del contracte, el seu termini d'execució i l'admissió o no de pròrroga. En el cas que s'admeti la possibilitat de pròrroga, les condicions en què es durà a terme. Es verificarà que la durada s'ajusta al previst a la LCSP.
6. Paràmetres objectius per identificar ofertes anormalment baixes.
7. Mímines condicions especials d'execució del contracte que exigeix la normativa d'aplicació.
8. Forma de pagament del preu.
9. Possibilitat de modificació del contracte i les condicions, abast i límits en què es durà a terme.
10. Respecte als criteris d'adjudicació s'ha de comprovar:
 - i. Que estiguin vinculats a l'objecte del contracte.
 - ii. Que els criteris qualitatius en els contractes de serveis de l'annex IV del la LCSP així com els contractes que tinguin per objecte prestacions de caràcter intel·lectual ponderin, com a mínim, el 51% de la puntuació assignable en la valoració de les ofertes, sense perjudici de l'establert a l'article 146.2 a) de la LCSP.
 - iii. Que es determini la forma d'avaluar la millor relació qualitat-preu.
 - iv. Que es relacioni la documentació relativa als criteris d'adjudicació que s'ha de presentar.
 - v. En els procediments en què es prevegin fases, que estiguin relacionats els criteris que s'apliquen a cada fase i el llindar mínim que s'hi exigeix.
 - vi. Existència o no d'organisme tècnic especialitzat o comitè d'experts en la valoració dels criteris d'adjudicació.
 - vii. Que s'estableixin criteris de desempat d'ofertes.
 - viii. Que s'adjunti model d'oferta adient.

11. Quan es proposi un procediment negociat sense publicitat, previst en l'article 168 de la LCSP, comprovar que concorre alguna de les circumstàncies previstes en aquest precepte.
12. Quan es proposi com a procediment d'adjudicació el diàleg competitiu, es verificarà que es compleix algun dels supòsits d'aplicació de l'article 167 de la LCSP i, en cas de que es reconeixin primes o compensacions als participants, que en el document descriptiu queda fixada la seva quantia i que consta la corresponent retenció de crèdit.
13. En els supòsits de contractes d'obres o concessió d'obres es comprovarà, si escau, que consta la retenció de crèdit prevista a l'article 80 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, de patrimoni històric de les Illes Balears.

A més a més, en la contractació conjunta de projecte i obra, a més dels aspectes abans esmentats, s'ha de comprovar:

- a. Que s'aporta justificació sobre la necessitat d'utilitzar el procediment excepcional de contractació conjunta de projecte i obra, de conformitat amb l'article 234.1 de la LCSP.
- b. Que existeix avantprojecte o, si n'és el cas, bases tècniques a les quals s'ha d'ajustar el projecte.

Així doncs, les novetats són substancials. El nou Acord de fiscalització prèvia limitada concreta encara més els aspectes que han de constar a l'expedient i els que seran objecte de comprovació, com ara els aspectes concrets del quadre de característiques del plec de clàusules administratives particulars que han de ser objecte de fiscalització prèvia limitada (pressupost base de licitació, valor estimat, criteris d'adjudicació, forma de pagament, etc). S'elimina l'obligatorietat de diligenciar el plec de clàusules administratives particulars així com la remissió de l'informe d'adequació de preus al mercat. Aquest informe, que sempre ha de constar en els expedients de contractes patrimonials i resta de contractes públics, tan sols serà objecte de comprovació en el supòsits d'adjudicació directa. També poden destacar la simplificació de l'expedient del contracte de projecte i obra.

Procediment de remissió

Els expedient hauran de ser remesos amb antelació suficient per a que puguin ser fiscalitzats i aprovats amb anterioritat a la data en que hagi de dictar-se l'acte o acord.

S'enviaran a fiscalitzar una vegada reunits tots els justificants i emesos els informes preceptius, quan s'estigui en disposició de dictar l'acte per l'òrgan que correspongui.

Els expedients són remesos a la Intervenció per la Secretaria General a través de la UAC.

Els expedients s'hauran de remetre:

A la Intervenció General.- correspon a l'Interventor General exercir la fiscalització prèvia dels actes que hagin de ser sotmesos a aprovació o a autorització prèvia del Consell de Govern, i d'aquells que suposin una modificació dels que ja hagin estat objecte de la seva fiscalització (article 4 del decret 32/2008, de 14 de març, pel qual es regula l'organització, l'estructura i les funcions de la Intervenció General de la CAIB) .

L'article 10 de la Llei 19/2019, de 30 de desembre de 2019, de pressupostos generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, modificat per la disposició final novena del Decret llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 estableix els imports dels expedients de despesa pels quals cal sol·licitar l'autorització prèvia al Consell de Govern:

“Cal sol·licitar l'autorització prèvia al Consell de Govern pel que fa als expedients de despesa de capital de quantia superior a 1.000.000 euros i de despesa corrent de quantia superior a 500.000 euros o, en el cas d'expedients de despesa corrent del Servei de Salut de les Illes Balears, a 750.000 euros.

En tot cas, és necessari sol·licitar l'autorització del Consell de Govern per contractar o formalitzar acords marc, sistemes dinàmics d'adquisició o aprovar convocatòries de concerts socials quan el valor estimat sigui superior a 750.000 euros, amb independència que els expedients de despesa concrets que se'n derivin requereixin l'autorització prèvia del Consell de Govern en els termes prevists en el paràgraf anterior “.

A la Intervenció delegada.- els expedients que generin l'autorització i el compromís de les despeses, en els casos que no estigui expressament atribuïda a l'interventor o interventora general (article 7, del decret 32/2008, de 14 de març pel qual es regula l'organització, l'estructura i les funcions de la Intervenció General de la CAIB) .

2.3 Objecions més freqüents.

Una vegada realitzada la comprovació indicada en els apartats anteriors es procedeix a elaborar l'informe fiscal el qual podrà ser :

- Favorable.

- Favorable amb observacions.
- Desfavorable amb objeccions
- Desfavorable amb objeccions i observacions.

El procediment de formulació d'objeccions i els seus efectes el trobem regulat a l'article 118 de la Llei de finances de la CAIB:

INFORMES DESFAVORABLES.- En cas que l'òrgan interventor es manifesti en desacord amb el fons o amb la forma dels actes, els expedients o els documents examinats, ha de formular les objeccions per escrit, amb expressió dels fonaments jurídics en què es basi el seu criteri.

- Si l'objecció afecta l'autorització o la disposició de despeses, reconeixement d'obligacions o l'ordenació de pagaments, s'ha de suspendre la tramitació de l'expedient, fins que s'esmeni o resolgui l'objecció, en els casos següents:

- Quan l'objecció es refereixi a la insuficiència o la manca d'adequació del crèdit.
- Quan l'objecció es derivi d'irregularitats no esmenables en la documentació justificativa de les ordres de pagament o quan el dret del perceptor no quedi prou justificat.
- Quan l'objecció es refereixi a la falta de requisits o tràmits essencials en l'expedient, o quan s'aprecii la possibilitat de pèrdues econòmiques greus si l'expedient segueix el seu curs.

Quan l'òrgan al qual es dirigeixin les objeccions les accepti, ha d'esmenar les deficiències que hagi observat la Intervenció i ha de trametre novament l'expedient a l'òrgan interventor perquè n'emeti un informe favorable.

INFORME FAVORABLE AMB OBSERVACIONS.- La Intervenció pot emetre un informe favorable en els casos en què els requisits o els tràmits incomplets no es considerin essencials per resoldre el procediment i siguin esmenables, i l'eficàcia de l'informe s'ha d'entendre condicionada a l'esmena posterior d'aquests requisits o tràmits, esmena de la qual s'ha de donar compte per escrit a la Intervenció.

Sens perjudici de la possibilitat de formular objeccions, l'òrgan interventor competent pot formular les observacions complementàries que consideri convenients, les quals, en cap cas, no poden tenir efectes suspensius en la tramitació dels expedients.

PROCEDIMENT PER RESOLDRE LES OBJECCIONS:

Regulat a l'article 119 de la Llei de Finances de la CAIB estableix el següent:

Si l'òrgan afectat per l'objecció que ha formulat la Intervenció no hi està d'acord, s'ha de seguir el procediment següent:

a) En els casos en què l'objecció hagi estat formulada per una intervenció delegada o adjunta, correspon a l'interventor general conèixer la discrepància, i la resolució que dicti és de compliment obligat per a aquella intervenció.

b) Quan l'objecció emani de l'interventor general o ell mateix hagi confirmat la formulada per una intervenció delegada o adjunta, i subsisteixi la discrepància, correspon al Consell de Govern adoptar la resolució definitiva.

c) Els informes de la Intervenció i, especialment, les objeccions i les discrepàncies que s'hagin produït durant la tramitació dels expedients s'han d'adjuntar sempre a aquests expedients.

En tot cas, els acords que adopta el Consell de Govern són de compliment obligat per a la Intervenció General.

Les objeccions més freqüents les podem classificar en els següents grans grups, els quals no suposen una relació exhaustiva ni exclusiva de cada contracte, i s'anirà ampliant o introduint d'altres en els contractes objecte d'estudi . Cal tenir en compte que la relació que s'adjunta és un compendi de les que fins ara s'han posat. Algunes d'elles, com les referents al preu de mercat o l'obligació de diligenciar els plecs perden el seu sentit, amb l'entrada en vigor del nou Acord de fiscalització prèvia limitada:

1.- Referents a la partida pressupostària

- a) Manca la territorialització de la partida.
- b) No coincidència anualitats recollides al PCAP i al document comptable RF.

2.- Referents al càlcul del preu del mercat

3.- Referents als plecs de clàusules administratives particulars i tècniques

- a. Incongruència als plecs.
- b. Solvència econòmica.
- c. Solvència tècnica.
- d. Manca diligenciar els plecs.
- e. Identificació d'ofertes anormalment baixes
- f. Subcontractació
- g. Modificació del contracte Article 204 LCSP

4.- Manca aportació RT crèdit de patrimoni

5.- Manca l'informe de despeses recurrents

6.- Compliment a l'Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 pel qual s'estableixen les directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

7.- Proposta de resolució

1.- Referents a la partida pressupostària

Un dels aspectes que en l'exercici de la fiscalització prèvia limitada la Intervenció ha de comprovar és l'existència de crèdit pressupostari i que el proposat és adient a la naturalesa econòmica de la despesa o de l'obligació que es proposa contreure.

En els expedients d'obres, la qualificació de les mateixes sols esser correcta a nivell orgànic, funcional i econòmic però és relativament freqüent la manca de territorialització de la partida o la no coincidència de les anualitats recollides al PCAP i al document comptable.

- a) Manca la territorialització de la partida.

En un contracte d'obres, de cobriment d'una piscina l'avís que es va interposar en aquest sentit va ser el següent:

“L'Ordre de la consellera d' Hisenda i Administracions Públiques que estableix les normes per a l'elaboració dels pressuposts generals per al 2018 (BOIB número 83 de 2017) estableix que els crèdits destinats a inversió s'han de territorialitzar. Manca la territorialització de la partida”.

- b) No coincidència anualitats recollides al PCAP i al document comptable RF.

El document comptable ha de reflexar de manera fidel els acords que s'adopten. En ocasions existeixen incongruències entre els actes administratius (PCAPS, proposta de resolució) i el document comptable.

Al mateix contracte d'obres abans esmentat es va interposar la següent objecció:

“ Els imports de la distribució per anualitats del punt B (consignació pressupostària i anualitats) del PCAP, no coincideixen amb les anualitats consignades al document comptable RF ni amb la proposta de resolució. Cal esmenar l'error.”

2.- Referents al càlcul del preu del mercat

El valor estimat del contracte així com el preu són els elements econòmics del contracte. Tal i com estableix l'article 102 de la llei de contractes del Sector Públic, els contractes del Sector Públic han de tenir sempre un preu cert en el que s'entén inclòs l'import que s'ha d'abonar en concepte d'import sobre el valor afegit, que en tot cas s'ha d'indicar com a partida independent.

Els òrgans de contractació hauran de tenir cura que el preu sigui adequat per al compliment efectiu del contracte, mitjançant l'estimació correcta del seu import, tenint en compte el preu general de mercat, en el moment de fixar el pressupost base de licitació i l'aplicació, si s'escau, de les normes sobre ofertes amb valors anormals o desproporcionats.

El preu del contracte es pot formular tant en termes de preus unitaris referents als diferents components de la prestació o a les seves unitats que es lliurin o executin, com en termes de preus aplicables a un tant alçat a la totalitat o a una part de les prestacions del contracte.

Entre la documentació que la Intervenció ha d'examinar es troba l'informe tècnic raonat explicant l'anàlisi que s'ha dut a terme, així com els criteris i la informació que s'han tingut en compte per arribar a la conclusió de que el preu és adequat a mercat. Exemple d'avís en aquest sentit és el següent:

Exemple: “L'informe d'adequació al mercat del preu del contracte no s'ajusta al que disposa l'article 102.3 de la LCSP”.

3.- Referents als plecs de clàusules administratives particulars i tècniques

Els plecs de clàusules administratives particulars s'han d'aprovar prèviament a l'autorització de la despesa o conjuntament amb aquesta, i sempre abans de la licitació del contracte o, si aquesta no existeix, abans de la seva adjudicació, i només es poden modificar amb posterioritat per error material, de fet o aritmètic. Si passa altrament, la modificació del plec comporta la retroacció d'actuacions.

Els plecs de clàusules administratives particulars han d'incloure els criteris de solvència i adjudicació del contracte; les consideracions socials, laborals i ambientals que s'estableixin com a criteris de solvència, d'adjudicació o com a condicions especials d'execució; els pactes i les condicions definidors dels drets i les obligacions de les parts del contracte; la previsió de cessió del contracte, excepte en els casos en què aquesta cessió no sigui possible d'acord amb el que estableix el segon paràgraf de l'article 214.1 de la LCSP; l'obligació de l'adjudicatari de complir les condicions salarials dels treballadors de conformitat amb el conveni col·lectiu sectorial aplicable; i les altres mencions que requereixen aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

L'òrgan de contractació ha d'aprovar amb anterioritat a l'autorització de la despesa o conjuntament amb aquesta, i sempre abans de la licitació del contracte, o, si no n'hi ha, abans de la seva adjudicació, els plecs i documents que continguin les prescripcions tècniques particulars que hagin de regir la realització de la prestació i defineixin les seves qualitats, les seves condicions socials i ambientals, de conformitat amb els requisits que per a cada contracte estableix aquesta Llei, i només es poden modificar amb posterioritat per error material, de fet o aritmètic. Si passa, la modificació del plec comporta la retroacció d'actuacions.

Els contractes s'han d'ajustar al contingut dels plecs de clàusules administratives particulars, les clàusules dels quals se'n consideren una part integrant.

Això explica l'importància en la fiscalització d'aquests documents, i l'anàlisi dels seus aspectes més importants com són la congruència en els documents, l'emplenament correcte de totes les caselles, la definició correcta de l'objecte, l'adequació de les solvències exigibles, la identificació d'ofertes anormals, la determinació de les condicions en les que és possible modificar el contracte, l'establiment correcte dels criteris d'adjudicació del contracte entre d'altres. Algunes de les objeccions en aquest sentit són les següents, les quals no tenen caràcter exhaustiu ja que s'aniran exposant en els diferents contractes que analitzem en el curs.

a. Incongruència als plecs.

Exemple d'objeccions:

En el contracte de reforma integral d'uns vestidors i climatització de la piscina prínceps d'Espanya, es va interposar el següent:

"L'apartat D, termini d'execució del contracte, haurà d'establir la durada d'aquest des de la seva formalització. A més s'ha de suprimir el paràgraf " data d'inici del termini per redactar el projecte", atès que segons s'indica a l'expedient el projecte està ja redactat".

En el contracte de cobriment d'una piscina:

“En el punt D del PCAP (plec de clàusules administratives particulars), durada del contracte, no coincideix la durada total del contracte (22 mesos) amb els terminis parcials previstos: 3 mesos +14 mesos, (el que fa un total de 17 mesos).

b. Solvència econòmica.

Exemple:

“Respecte als apartats F2 I F3, atès que la solvència econòmica exigida és molt superior a la solvència tècnica, es recorda que la solvència exigida als empresaris ha de ser proporcional a l'objecte del contracte i que l'òrgan de contractació l'establirà al PCAP en funció del valor estimat”.

c. Solvència tècnica.

Exemple:

“Pel que fa a la solvència tècnica, punt F.3 del PCAP, manca indicar la forma en que s'ha d'acreditar”

d. Manca diligenciar els plecs.

Tal i com estableix l'Acord de Consell de Govern de 12 de juliol de 2013, si es fa servir un plec tipus, s'ha de presentar el quadre de característiques del contracte degudament diligenciat, amb identificació del servei o la persona que l'ha elaborat.

Exemple:

“No consta a l'expedient els plecs degudament diligenciats, amb identificació del servei o la persona que els ha elaborat, tal i com exigeix l'apartat 2.2.1 de l'Acord de Consell de Govern de 12 de juliol de 2013 pel qual s'aplica la previsió de l'article 83.2 del Text refós de la Llei de finances respecte a l'exercici de la funció interventora en règim de fiscalització prèvia limitada”

e. Identificació d'ofertes anormalment baixes.

Exemple

“ Respecte de l'apartat H, atesa la complexitat de la redacció que conté l' esmentat epígraf per tal d'identificar les ofertes anormalment baixes, s'haurà d'aportar una simulació de la seva aplicació amb l'objecte de garantir la seva eficàcia”.

f. Subcontractació.

Exemple

“Respecte a l'apartat Q, relatiu a la subcontractació, l'article 215 de la LCSP estableix que el contractista pot concertar amb tercers la realització parcial de la prestació, llevat que es tracte de contractes reservats o secrets, o els caos que existeixin partides essencials o tasques crítiques que s'han d'executar directament pel contractista i no poden ser objecte de subcontractació. Aquesta limitació concreta s'ha de preveure de manera expressa al PCAP, i no és possible imposar

una limitació d'una manera abstracta, en funció de percentatges, tal com s'ha establert al PCAP. Aquest criteri és el que ha adoptat el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (sala tercera) a la sentència de 14 de juliol de 2016, assumpte C-406/14”.

- g. Modificacions previstes en els plecs de clàusules administratives particulars.

Exemple:

“Respecte a l'apartat T, la redacció d'aquest epígraf no compleix les exigències contingudes a l'article 204 de la LCSP, atès que no precisa amb detall suficient el seu abast, límits, naturalesa; les condicions en que es podrà fer ús de la mateixa per referència a circumstàncies, la concurrència de les quals, es pugui verificar de manera objectiva”

4.- Manca aportació RT crèdit de patrimoni

En els supòsits de modificació de contractes d'obres el pressupost dels quals superi el llindar que estableix l'article 80 de la Llei 12/1998, exigeix un certificat d'existència de crèdit (RT) per l'1 % del pressupost de despesa.

Exemple:

“Manca aportar el document RT de retenció de crèdit per l'1% del pressupost de despesa, tal i com estableix l'article 80 de la Llei 12/1998”

5.- Manca l'informe de despeses recurrents

En el cas d'expedients de despesa als quals és aplicable l'article 69 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que regula les denominades despeses estructurals i recurrents, aquests s'han d'acompanyar de la documentació acreditativa del compliment dels requisits prevists en aquest precepte. Per tant, han d'incloure l'autorització del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts; la sol·licitud valorada i motivada de la persona titular de la secció pressupostària corresponent; i l'informe preceptiu de la direcció general competent en matèria de pressuposts.

L'article 69 de la Llei de Finances ha estat objecte de modificació per llei 14/2018 de 28 de desembre, raó per la qual és interessant la seva transcripció:

“Les despeses estructurals que, amb independència del seu import, puguin generar noves despeses recurrents —o un increment d'aquestes— de quantia superior a 100.000 euros anuals, prèviament a l'acte d'autorització de la despesa que correspongui a la inversió o l'actuació inicial, han de ser autoritzades pel conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts o, en cas que afectin els pressuposts del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, del Consell Audiovisual de les Illes Balears o de la Universitat de les Illes Balears, pels òrgans competents en cada cas, d'acord amb les normes especials aplicables a aquests ens.

[..]Reglamentàriament, es poden desplegar els tipus de despesa, que, en tot cas, s'han de considerar estructurals als efectes d'aquest article, i també el seu registrament adequat i independent i la manera d'acreditar l'impacte econòmic a què es refereix l'apartat anterior”.

Exemple:

Exemple 1.-“Manca aportar l'autorització del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts; la sol·licitud valorada i motivada de la persona titular de la secció pressupostària corresponent; i l'informe preceptiu de la direcció general competent en matèria de pressuposts, tal i com estableix l'article 69 de la Llei 14/2014 de 29 de desembre de finances de la CAIB”.

Exemple 2.- “ A la vista de l'objecte del contracte i de la imputació pressupostària de la despesa al capítol 6, s'ha de clarificar si d'acord amb l'article 69 de la Llei 14/2014, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, es tracta o no de despeses estructurals i si aquestes puguin generar noves despeses recurrents- o un increment d'aquestes- de quantia superior a 100.000 euros anuals. Cas que efectivament la despesa tingui la consideració d'estructural i generin despeses recurrents per import superior a 100.000€ anuals, s'haurà d'aportar la documentació prevista a l'apartat 1.3 bis de l'Acord de Consell de Govern d'1 de setembre de 2017 pel qual es modifica l'Acord de Consell de Govern de 12 de juliol de 2013”.

6.- Compliment a l'Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 pel qual s'estableixen les directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Aquesta normativa té per objecte establir unes directrius per a la inclusió d'aquestes clàusules en la contractació. La casuística d'objeccions en aquest apartat és variada. Des de la no inclusió d'aquestes directrius quan són obligatòries fins a la inclusió incorrecta o la no presentació de l'informe que exigeix la seva inclusió als plecs.

Exemple:

“Quant als criteris d'adjudicació falta incloure un criteri d'adjudicació de caràcter social o bé es pot excepcionar en els termes que estableix l'esmentat Acord de Consell de Govern de 29 d'abril del 2016”.

7.- Proposta de resolució

La proposta de resolució sempre ha de ser motivada signada per qui correspongui i dirigida a l'òrgan competent per resoldre. S'ha de comprovar que la proposta conté els antecedents i les consideracions en virtut dels quals se'n proposa l'aprovació, partint de la normativa que regula cada tipologia d'expedient, com també el desglossament de les partides i les anualitats a què s'imputa la despesa. Si s'escau, s'ha de comprovar que conté la identificació del receptor, el règim de pagament i les garanties.

Ocasionalment a les propostes no consten els antecedents, no estan ben motivades o presenten incongruències.

Exemple:

“ Pel que fa a la proposta de resolució no consta la partida pressupostària i manca indicar el procediment d'adjudicació, el qual és l'obert simplificat segons consta al PCAP”